

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—
POLUGODIŠNJE I TROMJESOČNO SURAZMJEVNO, MJESOČNO
K 1:20.— POJEDINI BROJ 10 PARA.— OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBĆIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUZNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, četvrtak 28. siječnja 1915.

BR. 20. (250)

Galicija i Karpati.

Rusi potisnuli s usočkog klanca.

BEČ, 27. siječnja. Službeno se saopće:

U gornjoj dolini Unga bio je protivnik potisnut iz svojih položaja na pogrančnim visovima s obe strane usočkog klanca. Ovim jedan od najvažnijih karpatskih klanaca, za čiji posjed tečajem rata već često vodile se ljute borbe i koji je od 1. siječnja bio od Rusa zaposjednut i osobito jako utvrđen te žilavo branjen od više valjanih položaja, postavljen jedan za drugim, nakon trodnevnih borba opet je došao u naš posjed.

Sjeverozapadno od usočkog klanca, kao što u dolinama Latorce i Nagyaga bojevi još traju.

U zapadnoj Galiciji i u Poljskoj, uslijed sniježne vijavice, dolazi samo do artiljerijske borbe,

osobito se razvija na njihovoj drugoj obranbenoj liniji Blonie. Nema, veli, sada na frontu nikavog povoda, da Rusi isprazne svoje prve položaje, ali ipak nije isključena mogućnost, da do toga, valjda iz strategičnih razloga, ipak dodje.

Kooperacija Rusije i Rumunjske.

BUKAREŠT, 27. siječnja. „Vitorul“ oprovgava saopćenje nekih bukureštanskih novina o navodnim predlozima, koji bi bili učinjeni Rumunjskoj, gledle zaposjednuća Erdelja i Bukovine, kao što i gledle kooperacije ruske i rumunjske vojske.

Radom ispräžnen?

Poljački listovijavaju, da su Nijemci obnovili svezu između Piotrkova i Čenstohova. Najvećom brzinom gradi se više željezničkih pruga. Pišu još, da su navodno Rusi već ispraznili Radom.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 27. siječnja. Službeno se danas saopće:

Neprijateljski pokusaj, da natrag osvoji položaje, jugozapadno La Bassée, izjavio se.

Još jučer javljeni bojevi na visovima Craone imali su podpuni uspjeh. Francuzi bili su sa svog položaja na visovima potisnuti. Više podpornih tačaka u širini od 1.400 met. bili su od Sasa na juriš zauzeti. 865 neozledjenih Francuzu bilo je zarobljeno, osam puščanih strojeva zaplijenjeno, isto tako jedno pionirsko skladište i mnogo drugog materijala.

Jugistočno Saint Mihela naše čete zauzele su jednu francusku podpornu točku.

Engleski gubitci u pomorskoj bitci na Sjevernom Moru.

London, 27. siječnja. Službeno se saopće:

Svi engleski ratni brodovi, koji su u nedjelju sudjelovali pomorskoj bitci, povratili se.

Krstaš „Lion“ i razarač „Meteor“ bili su u bitci oštećeni. Njihov kvar može se ubrojiti popraviti.

Engleski gubitci u pomorskoj bitci iznose 23 mrtva, 29 ranjenih.

Kapetan „Blücher-a“ zarobljen.

London, 27. siječnja. „Daily Mail“ javlja, da se kapetan potonulog njezinskog oklopног krstaša „Blüchera“ nalazi medju spašenima.

Vojnička diktatura u Portugalu.

Odstup portugalske vlade.

LYON, 27. siječnja. Prama novinskim vijestima, cijelokupni portugalski kabinet demisionirao je.

General Pimento Castro preuzeo je predbježno privremenu upravu svih ministarskih listnicu.

LONDON, 27. siječnja. Reuterov ured prima iz Lisabona:

Predsjednik republike Arriago povjerio je generalu Pimentu Castro sa novog ministarstva. U novoj vladi prevladavat će vojnički elemenat.

LONDON, 27. siječnja. Reuterov ured prima iz Madrija:

Ovdješnje novine primaju iz Lisabona brzjavne vijesti, koje kažu, da su demokrati pokušali državni udar. Oni su naime predobili stanoviti broj podčasnika, koji se pomiješali medju masu te klicali revolucionarne potlike.

Republikanska žandarmerija zaplijenila je više automobila, koji su vozili dinamit i bombe.

Novi ministar predsjednik general Castro, koji je poduzeo sve potrebite mјere, pokušaj je sa laskim trudom ugušio.

Tursko-ruski rat

CARICRAD, 27. siječnja. Glavni kvartir saopće:

Na kavkaskom frontu mir i dalje traje.

Tursko-engleski rat.

CARIGRAD, 27. siječnja. Glavni kvartir saopće:

Dne 23. ov. mj. engleski krstaš „Doris“ pokušao je, da u blizini Aleksandrette iskrca čete. Englezzi su bili vatrom naših obalnih baterija prisiljeni da se povuku, te su pri tome imali sedam mrtvih.

Millerandova konferencija sa Kitschenerom.

LYON, 27. siječnja. Kako pariske novinejavaju, ministar rata Millerand, za svog beravka u Londonu, imao je sa lordom Kitschenerom dugu konferenciju o vojničkim operacijama, koja je pokazala podpuno suglasje između vojnih uprava francuske i engleske.

Putovanje ruskog ministra finančija.

SOLUN, 27. siječnja. Ruski ministar finančija, na svome putu za Pariz, prispolio je amo.

Protiv oskudici živeža.

Gospodska kuća kod vlade.

BEČ, 27. siječnja. Ministar predsjednik grof Stürgkh primio je jučer, u prisutnosti ministara unutrašnjih posala, trgovine i poljodjelstva, izaslanstvo svih triju grupa gospodske kuće carevinskog vijeća, koje je došlo, da se s vladom posavjetuje o pitanjima narodnog gospodarstva, koja su ratnim dogodajima postala aktuelna, osobito o pitanju opskrbe vojske i pučanstva živežnim sredstvima.

Ministar predsjednik grof Stürgkh izjavio je, da vlada mirne savjesti može tražiti za se priznanje, da se, kako najbolje može, brine za sve zahtijevne gospodarske živote. Vlada, prama svojoj dužnosti, svraća svoju pažnju na sve odnosne pojave u inozemstvu; tek bi jednostavno kopirajući svega onoga, što druge države nalaze shodnim, a da se prije dovoljno stvar ne istraži, bilo od štete. Glede podignuća društva za kupovanje žitija ministar predsjednik je izjavio, da postoji opravданa nuda, da će to na odnoseći se pregovori naći skoro povoljno rješenje. Vlada neće ništa propustiti, a da u naredbi o maksimalnim cijenama već predviđena prava glede rezervacija budu uporabljena u korist društva koje se ima osnovati za kupovanje žitija.

Ministar trgovine Schuster izjavio je, da će naredba o pravljenju kruha doskora i dalje biti prošrena, čime će biti osobito zabranjena nemiješana uporaba finog brašna za pecivo, kao i poraba luksoznog peciva biti ograničena.

Ministar poljodjelstva Zenker izjavio je, da, ako se bude svjet držao od vlade propisanih mјera za štednju, nije osnovana zabrinutost, da bi moglo uopće doći do pomanjkanja brašna.

Krvavi sukobi u Macedoniji

SOLUN, 27. siječnja. U okolini Strumice i na području Maleša došlo je do krvavih sukoba između srpskih vojnika i muhammedanskih bjegunaca, kojima prelaz na bugarsko područje imao bi biti zabranjen.

Broj muslimanskih bjegunaca mora da iznosi 3.000.

Amerika kupuje strane parobrode.

LONDON, 27. siječnja. „Times“ prima iz Washingtona:

Predsjednik Wilson već se je odlučio, da zakonsku osnovu o kupnji stranih trgovackih ladija provede. Čini se, da je glasove najvećeg dijela opozicije već za to dobio.

Položaj na sjevernom ratištu.

Jedan viši častnik piše u „Grazer Wolksblatt-u“ o položaju na sjevernom ratištu. Tu između ostalog na lazimo i slijedeće:

Konstatiramo veće okršaje sjeverno Plocka, kod Biezon, Radzova i Sierpe. Očvidno ti okršaji pokazuju, ako svи znaci ne varaju, nastojanje Nijemaca da prođu do Novo Georgievskog. Kao daljnji cilj operacija jest zaposjednuće Varšavu.

Naša vojska kod Piotrkova bit će da je prvo bitno imala zadaću, da sprječi napredovanje Rusa prama sjeveru za pojčanje kod Lodza boreće se ruske vojske. Ova je zadaća bila uspješno rješena. Daljni bojevi kod Tomasova, Opocna, i ovodža u Pilici, a sada i u pravcu Radomu valjda, osim općenitog nastojanja, da protivnika potisnu na Vislu, imaju cilj, da rusku liniju odcijepe od grupe na Nidi.

Bojevi u zapadnoj Galiciji na Dunajecu i jugoistočno od njega smjerili su tamo, da Ruse potisnu između Visle i Sana i tako oslobođe Przemysl.

Rusku invaziju preko Karpat u Ugarsku, prama naravi same stvari, nije se moglo sprječiti iz zapadne Galicije nego iz južnog pravca, to jest iz Ugarske. Zato bojevi u Karpatima imaju dvostruku svrhu, to jest da izprazne od Rusa Ugarsku i Budimpeštu i da Ruse uhvate sa bokova i sa ledja te ih izbace i iz istočne Galicije te ovu zaposjdenu.

Kada se javlja da je na raznim mjestima više stotina kilometara dugog bojnog polja mirno, ne valja to uzeći doslovce, jer apsolutnog mira nema nigdje, nego se tu radi o manjim uspjesima ili neuspjesima jedne ili druge strane, koji su neosjetljivi. Artillerijski dvoboj na Dunajecu pokazuje, da je naša artillerija koncentracijom svoje vatre postigla krasnih uspjeha, ali je pokazala i da ona više ne zaostaje za ruskom, nego da je prama njoj pretežita. Od ovog oružja nadamo se i u buduće samo najboljem!

Šibenik, 27. siječnja.

Nutarna kriza. Građačka „Tagesspit“ propucje iz Beča Žanak, u kojem je govor o nutarjaju te djelomiči i o vanjskoj politici.

Prije svega tu se naglašuje, da ne bi bilo amesino, kada bi se novinstvo sadalo baviti razlozima, zašto je grof Berchtold otišao. Više pitanja mora se rješiti obzirom na to, što se talijanski parlament nastoji dne 18. veljače, kao i obzirom na Rumunsku. Prije svega mora se objasnit razmjer trojne saveza u interesu Italije same, da se odrede dužnosti i prava saveznih država.

Diplomatski položaj se je zadnjih dana zaisnia poboljšao te su prilike bolje nego u početku rata. Promjene u vanjskoj ministarstvu na inozemstvu je dobro djelovala. U sveti s tim je i to, da je uzdrmano stanovali skupnog ministra financija viteza Bilinskog i Stürgkhove vlade ima već četiri sedmice, a nezna se, da li će se kriza razvući ili brzo riješiti.

Padanje vrijednosti ruskog novca u Engleskoj.

U Engleskoj vrijednost ruskog novca pada sve više. "Times" piše, da su zauzimanja engleske i ruske vlade, da se to padanje sprječi, bila uzaludna. Engleska trgovina s Rusijom je skoro prekinuta. Engleski eksporter ne mogu da dobiju isplate za blago prodano u Rusiji još prije rata.

KRONIKA.

"Frankfurter Zeitung" prima iz Rima: Jeden garibaldinski časnik, koji se povratio amio sa francuskog bojišta, pripovijeda da između Garibaldina i Francuza postoji svedj rastuća napetost. Taj časnik nospje dvojicu, da li se može francuske čete još poslati na napad. Garibaldinci su sada 12 km. udaljeni od bojne linije te u opće neće više ići na frontu. Razlogom su tome veliki gubitci, kao i okolnost, da Francuzi neće da imaju svjedoka svojih neuspjeha.

Zastupnička kuća u Washingtonu odbila je kredit od 110 milijuna dolara za vojsku.

U Francuskoj je god. 1914. utjeren 108,689.000 francaka manje na direktnim porezima, 640,768.000 francaka manje na indirektnim porezima i na monopolu.

Danska je vlast zaključila, da se eksproprijati svilofiku u Danskoj se nalazeću zalihu pšeničnog brašna. Tim će se sprječiti povećanje cijena.

Londonski "Daily Telegraph" prima od svog izvještajnika iz Varsavske, da će prije mjesec dana Rusi započeti novom ofenzivom, koja bi mogla trajati šest mjeseci. To neće biti nikavka borba u Šančevima nego gigantski način skupnog djelovanja svih vrsti četa, u pravome redu konjančića.

"Daily Chronicle" javlja: Rezultat točne istraže u napadaju Zeppelinovim zrakoplovima izkazao je, da su zrakoplovi ponajprije viđeni približno Bachtoma, te su u Yarmouthu 12., u Cheringhamu četiri, u Heachamu jednu, u Snettishamu jednu, u Grimstonu jednu i u Kingslynu sedam bombi izbacili.

Vrhovno poštansko nadzorništvo u Bernu javlja, da francuska pošta otklanja izručenje novčanih doznačnica zarobljenicima.

"Deutsche Tagesszeitung" javlja iz Petergrada, da je turski general Šukri paša, branitelj Drinopolja u prvom balkanskom ratu, bio u bojevinama na Kavkazu teško ranjen te od Rusa zarobljen.

U londonskom, "Daily Telegraph" poznati rusofili dr. Dillon piše, da je rat dug, skup i bez rezultata, te da radi toga već sada mora se misliti, ne bi li bilo moguće, u nedaleko vrijeme, sklopiti nagodbu.

Domaće vijesti.

† Marta ud. Kadić rodj. Ivanišević. Ugodnu braću Ivaniševiću u Jesenicama zadesila je ižuka žalost smrću čestite i valjane im sestre gospodje Marte, udove Kadić. Pokojna bila je na glasu kao izvrstna domaćica koja je znala umnim svojim radom i štendrom namaknuti veliki imetak.

Da počaste uspomenu blagopokojnice podariti vrijedna joj braća u dobrovitome svrhe K 2.000.

Neka je čestitoj pokoinici rajska na selje, a uveljenoj braći i rodbini naše sručeće!

Grad bez nameta. Gradska je općina u Petrinji jedina od svih gradova u Banovini, koja nema nameta. Grad je tek nedavno proveo kanalizaciju i vodovod, pa ipak nema nameta.

PREDPLAĆUJTE SE NA „HRVATSKU MISAO“.

Grad i okolica.

Kao u Veneciji. Naš grad izgleda kao Venecija u minijaturi. Tko hoće da prodje Docom i gradom do obale, najbolje će učiniti da sjedne u gondoli i po vozi.

Šibenik je evo već mjesec i po pod vodom. A nije to radi nevrema, jer nevrema ima i drugdje, ali drugdje nemaju obale kakvu imaju Šibenik.

Noćasne nevjremene natjeralo je more do 40 metara dalje od rive. Sav Dolac je bio poplavljen. Od lučkog pak uredu pa sve do gata more je duboko provalo. Tako je poplavljena manazin g. Weissenberga te nunešena velika štetna ondje smještenoj modroj galici. U gostoni Juras bilo je mora do 60 cm. visine. Isto tako poplavljene su poslovnicu Jadrana, Rora, Ressel te jedna postolarska radionica. Kuću pak Jadranske Banke morske temelje dale. Tko će napokon nadoknaditi štetu pojedinima nanesenu uslijed velike ljubavi i brige ljudi na Pomorskoj Vladi za Šibenik!

Preminuo je jutros u 46. godini Ni-kola Skočić, trgovac i posjednik, koji je u malo godina svojom trgovinom namakao lijep imunitak. Vječni mu mir!

Nesretno pao, iye Bujas pok. Jose iz Doca, od 52 god., dne 26. ov. mj. oko 10 1/2 sati prije podne noseći drva u brod Šime Panjkot iz Crnice sa zemlje zvane Velika kapela između Šibenika i Zatonu, tako je nesretno pao, da je razbij celo.

Pregledom liječnikom ustanovljeno je, da ima na telu težku tjelesnu ozljeđu te jednu ozluđu srednje naravi na desnoj ruci sa gornje strane iza šake.

Jedna smrt skitnice. Stjepan Pribanić pok. Ivana, rođen 1862. u Oštariji, pripadnik općine Ogulin, bio je dne 10. ov. mj. radi skitnja po mjesnom redarstvu upašen te od c. k. Kolarskog Domu osudjen na današnji strogi zatvor.

Na 26. ov. mj. u 6 sati večer Pribanić je kaznu izvršio, te je nakon toga imao biti zapraćen u svoj zavjetni, pošto je isti od Zemaljskog Odbora proglašen skitnicom te kao takvu imala se je, na zahtjev njegove općine, uskratiti svaku novčanu pripomoć. U sudske tamicama je Pribanić tako obolio, da su ga moral, nakon što je kaznu izvršio, prenijeti u "Ubožki Dom". Za prenosu iz sudske zatvora do "Ubožkog Domu" Pribanić je u nosilici premijuno.

Tako je jedno svršio ovaj skitnica, a da više neće smetati općinama za putne troškove.

Izgubljeno. Jučer je vojnik izgubio lisnicu sa 30 do 40 K u papiru, posjetnicama i drugim sitnicama. Natlanik se umoljava da istu uz lijepu nagradu predla kod uredništva "Hrv. Misli".

Izgubljeno je jedna zlatna naušnica u suboto večer u ulici kod sv. Franje. Pošten nalaznik umoljava se, da nadjenje predlaže u uredničtvu lista.

**VELIKA ZLATARIJA
GJ. PLANČIĆ**
Vis - Starigrad - Velaluka
:: ŠIBENIK. ::
Kupuje staro zlato i srebro
uz najpovoljnije cijene.

JOSIP ZAMOLA
svlašteni dekorativni slikar
:: U ŠIBENIKU ::
Bivši više godina u Trstu nalazi se sada već godinu dana u svom rodom mjestu Šibeniku, gdje je radio kod raznih tvornica i privatnih radnja te kod Pomorskog Okružnog Zapovjedništva.

Preuzima svakovrste radnje uz vrio umjerene cijene i najvećom brzinom izvedbe. Preuzima i radnje i izvan Šibenika bez povlašice cijene. Dosfa je obavijestiti ga jednom otvorenom dopisnicom na gore naznačenu adresu.

Preuzima važne slikarske radnje po crkvama, kazalištima.

NAJMODERNIJE POSJETNICE

IZRADUJE
U. S. S. O. J.

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU

U. S. S. O. J.

**MODE SALON
Marija Dundić**
— ŠIBENIK —

Daje na znanje da ima veliki izbor šešira i nakita najnovije vrsti za gospodje i gospodice. Novosti za zimsku sezonu.

Prima popravke uz najumierenije cijene.

10-10

P. T.
Čestimo se staviti do znanja svakoj cijenjenoj osobi, da smo već od davnina osnovali klešarsku zadružu pod naslovom:

**PRVA SPLITSKA
KLEŠARSKA ZADRUGA**
registrirana na ograničeno jamčenje
U SPLITU.

Zadruža obavlja svakovrste klešarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpovoljnije uvjet.

Osimbitom preciznošću izrađuje žirvenice, balastre, krtionice, nadgrobne spomenike itd. u najmodernijim slogovima. Skladište je obiskrbljeno sa mramornim materijalom, također mramornim plotama za pokućstvo. Buduće je ista providjena izvrstnim radnim stilama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku narubu brzo i tačno izvršiti na podpuno zadovoljstvo ggnaručnika.

Na zahtjev šalje nacrte, uzroke materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja.

Preporuča se uglednom občinstvu i prepoštenom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenjem naručbama.

UPRAVA.

O PISARA
vješta sudskim poslima traži
advokatska kancelarija. Informa-
cije u uredništvu lista.

MLJEKO: kravije i ovčije,
čisto, naravno i sterilizirano, prodaje po 48 para litar,
Uzorna Mlijekarna J. Drezga.

PIO TERZANOVIC
TRGOVAC - ŠIBENIK

VELIKA ZALIHA

Rukotvorina, Odiela, Cipela

Galice, sumpora i gume prve
svjetske tvornice

Važno za putnike

U zgodan čas

NAJAM AUTOMOBILA

Iznajmljujem automobil za svako mjesto i dalečinu. Cijene su umjerene te prama pogodbi i prama dalečini. U automobilu ima mesta za 5 osoba i za šofera.

Vozne karte dobivaju se u dućanu

A. COSOLO

17-30

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA ŠIBENIK

UKLJUŽENA ZADRUGA SA OGRIJANIČENIM JAMSTVOM
(Dr. A. Dulibić i drug)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVACKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVACKE I SLUŽBENE OBVOJE, VJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I. T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBČINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRSNOG ČISTOG PAPIRA I OBVOJA

Da postigne obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

**40% Kalijevom soli ili kainiton
15-16% Kalcijskimianidom
16-21% Thomasovom drozgom**

i to prama uputama koje svak može da zatraži bezplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnjojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenje od istoga.

Ova gnjojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpacačao, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik.
(brzjavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).